

Commissie Hoger Onderwijs

**Rapport in het kader van het
kwaliteitstoezicht van de
HBO5-opleidingen**

**Benedictuspoort
Campus Maria Middelaes
126433**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Rapport in het kader van het kwaliteitstoezicht van de hbo5-opleidingen
door de Commissie Hoger Onderwijs
126433 Benedictuspoort Campus Maria Middelaes

1. Conclusie

Onderwerpen	Oordeel
De onderwijsinhoud	Voldoende
Het onderwijsproces	Goed
De uitkomst van het onderwijs	Voldoende
Personeel, materiële voorzieningen en interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

De Commissie Hoger Onderwijs heeft bij haar beoordeling niet in overweging genomen of de opleidingen HBO5-Verpleegkunde conform de Europese Richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties zijn ingericht. Deze problematiek zal worden onderzocht in een afzonderlijk, gezamenlijk rapport.

2. Bevindingen

Algemeen

Het is goed dat het ZER in zo'n nauwe collaboratie met de partnerinstellingen en de partnerhogeschool tot stand is gekomen en dat er samen gewerkt wordt op het vlak van monitoring. Het is moeilijk te begrijpen waarom de school er voor geopteerd heeft om de studenten het ZER niet te laten lezen.

De onderwijsinhoud

De modules zijn inhoudelijk goed omschreven maar nog te veel als aandachtspunten en te weinig als competenties van de student.

De school moet blijvende aandacht besteden aan het vormen van goede afgestudeerden op niveau 5 en moet vermijden dat er – al dan niet gewild – een verschuiving in de richting van niveau 6 gebeurt. Studenten op chirurgische, interne en meer complexe diensten stage laten lopen en de klemtoon op rollen als 'teamleider', 'educatie' zonder veel toelichting bij de context van niveau 5, kunnen in die richting wijzen.

De ambitie is ook om met de partnerhogeschool af te stemmen, zodat het brugprogramma naar een bachelor-diploma van die hogeschool voor een naadloze overgang kan zorgen.

Het is aan te bevelen om nauw samen te werken met de partnerhogeschool die de pBa verpleegkunde aanbiedt, zodat de differentiatie tussen de niveaus 5 en 6 duidelijk blijkt.

In de beschrijving van de module TV (p. 12) is er een contradictie tussen de titel van het kopje (differentiatie) en de inhoud van de paragraaf (generiek, breed, ...). Dit wordt niet toegelicht.

De studenten worden van nabij opgevolgd door de redelijk goede student-staf ratio en de inbedding in de campus van een AZ.

Positief is de sterke relatie met het werkveld. De student leert vanuit de werkpraktijk zowel in cursusmateriaal, onderwijs, professionalisering en toetsing. De jaarlijks roterende thematische 'ronde van het werkveld' is een goede praktijk.

De opleiding staat open voor betere communicatie met docenten en werkveld, maar toont geen twijfel over de gekozen aanpak.

De kritische reflectie had wat scherper mogen zijn en bv. meer ingaan op het feit dat de voorstelling van het curriculum zelfs voor docenten moeilijk te begrijpen is.

Het onderwijsproces

Het is duidelijk dat er inzake het onderwijsproces al veel vernieuwing in gang is gezet. De (goede) samenwerking met Odisee is daarin essentieel: ontwerpen van een gezamenlijke toelatingsproef, screening van de toetsen, ontwikkelen van een toetsbeleid, instelling van een toetscommissie, ...

In dit hoofdstuk wordt vrij veel informatie gegeven, waaruit blijkt dat de school een goed zicht heeft op diverse aspecten van het onderwijsproces. Het is daarom des te merkwaardiger dat er zo weinig (zelfkritische) vragen worden gesteld. Welke conclusies trekt de school uit de voorstelling van de studentenaantallen (p. 22-23)? Is de studiebelasting voor de student (vb.: 4 à 7 uur per week autonoom werk onder de vorm van OPA; gemiddelde studiedruk 6,44 maanden per module) wel realistisch?

De plannen voor 2016-2017 inzake kwaliteitszorg worden, op basis van de evaluatie over 2015-2016, nu verder uitgewerkt. Het standpunt van de school inzake vrijstellingen is dat deze kunnen worden toegekend op basis van een goed onderbouwde vrijstellingsproef. De formulering in het ZER (p. 24 geen vrijstellingen op niveau opleidingen; p. 25 dit wordt bekeken) is niet erg duidelijk.

Het is evident dat de beginnende beroepsbeoefenaar niet alle competenties al bezit en dat een aantal pas in het werkveld kunnen worden verworven. De school is zich daarvan bewust.

De studentenbegeleiding is een sterkte van de school. Relatieve kleinschaligheid helpt daarbij. Er is veel aandacht voor het leerproces met persoonlijke trajectbegeleiding en leercoaches. Studenten krijgen geregeld feedback.

De student stuurt mee het eigen leerproces d.m.v. een portfolio. Er zijn diverse, goed omschreven leervormen binnen het klinisch en theoretisch onderwijs, zoals stages met SMART-doelstellingen, leerwerkplaatsen met eigen verantwoordelijkheid voor groepen studenten, theoretische projectdagen, gastdocenten, casusboeken en een skillslab.

Studietijdmetingen lijken er (nog) niet te zijn, zodat niet achterhaald kan worden of de theoretische tijd met de praktijk overeenstemt.

Het cursusmateriaal vermeldt voor elk hoofdstuk op welke kerncompetentie(s) en competentie(s) de inhoud betrekking heeft. De opleiding zorgt voor leeftijds- en ervaringsdiversiteit in de classroom. Er zijn maatregelen om deficiënties bij instromers weg te werken.

De opleiding wil kritisch kijken naar de diverse toetsvormen met de hulp van de faculteit pedagogische wetenschappen en externen.

De uitkomst van het onderwijs

De school is goed ingebed in het werkveld en slaagt erin om al haar afgestudeerden aan het werk te krijgen. Dit impliceert een goede basisopleiding.

Maatschappelijke relevantie en inzetbaarheid van afgestudeerden zijn hoog. Een diverse groep aan instromers stroomt uit; en vindt werk. Er zijn veel vacatures voor de afgestudeerden van deze opleiding. 100% vindt werk; 42% doet een vervolgopleiding.

Toch valt in dit hoofdstuk sterk de afwezigheid van toekomstgerichtheid op. Hoe komt het dat het studentenaantal stabiel blijft (en elders stijgt) terwijl er groeiende krapte wordt verwacht? Kunnen of moeten er echt geen kritische bedenkingen worden geformuleerd omdat alle alumni werk vinden? Het is jammer dat de kritische zelfreflectie ontbreekt en – meer nog – dat dit een expliciete keuze is van de opleiding om daarvan af te zien.

Personeel, materiële voorzieningen en interne kwaliteitszorg

De opleiding heeft een gevarieerd opgeleid docententeam dat wordt ingezet op basis van expertise. 7 docenten beschikken over een masterdiploma, geen enkele docent beschikt over een masterdiploma in de verpleegwetenschappen. Na- en bijscholing is verplicht en beroepservaring wordt gegarandeerd door maatregelen (zoals *bedside* begeleiding). De opleiding van de staf is dus zeker OK, wat ook geldt voor de nascholingen die gevolgd worden (3 per jaar).

Functioneringsgesprekken zijn te weinig frequent (tweejaarlijks). Bij een anonieme bevraging bleek ook dat er niet altijd ruimte is voor informele communicatie. Personeelsleden gaven aan dat er geen duidelijk gesystemiseerd loopbaanmanagement bestaat.

De opleiding heeft een nieuw, goed voorzien, gebouw, maar uit de bevraging bleek er een nood te bestaan aan een vernieuwde infrastructuur en materiaal. Bestaat daarvoor een uitgewerkt investeringsbeleid?

Er is een digitaal leerplatform (Smartschool) dat ook gebruikt wordt als studentvolgsysteem en het leerproces bijhoudt. Er is ook een vernieuwde website.

Er is een kwaliteitszorgplan en maandelijks wordt met het team samengekomen om items uit kwaliteitszorg te bespreken. Acties ter verbetering zijn geïdentificeerd, met name op het vlak van communicatie, een gesystemiseerd loopbaanmanagement en het werken met gastdocenten ter compensatie van het ontbreken van docenten met een master in verpleegwetenschappen. De visie op de interne kwaliteitszorg blijft toch vaag. De aandachtspunten van 2014-2015 en 2015-2016 zijn vermeld en zijn belangrijk, maar wat zijn de plannen voor 2016-2017? Het ZER is heel open over de bevraging (driejaarlijks, te weinig frequent), maar geeft vervolgens – en opnieuw - weinig kritische zelfreflectie.

3. Aanbevelingen

De onderwijsinhoud

Het verdient aanbeveling dat Benedictuspoort in nauw overleg treedt met de partnerhogeschool om zo de focus van haar opleiding duidelijk op niveau 5 te houden.

Het onderwijsproces

Het verdient aanbeveling dat Benedictuspoort de vele gegevens uit dit hoofdstuk aangrijpt voor een kritische analyse van het onderwijsproces.

Het verdient aanbeveling dat Benedictuspoort een geformaliseerd en periodiek systeem van studietijdmeting opzet.

De uitkomst van het onderwijs

Het verdient aanbeveling dat Benedictuspoort een toekomstgericht beleid ontwikkelt dat de opleiding wapent voor de toekomst

Personeel, materiële voorzieningen en interne kwaliteitszorg

Het verdient aanbeveling dat Benedictuspoort de aanzetten van een kwaliteitszorgsysteem concreter gestalte geeft en ook voor de (nabije) toekomst prioriteiten, doelstellingen, verantwoordelijken en timing uitstippelt.

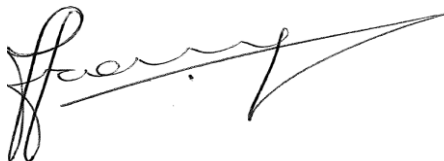
Slot

De opleiding is doordacht opgezet met veel aandacht voor studentenbegeleiding en feedback. Competentieomschrijvingen zijn nog te weinig vanuit de student beredeneerd. Docentenbegeleiding kan beter maar dat is onderkend. Er wordt actief samengewerkt met het werkveld en de andere scholen in het Odisee samenwerkingsverband. De werkgelegenheid van de afgestudeerden is gegarandeerd. Kritische zelfreflectie – als garantie voor een kwaliteitsvol beleid in de toekomst - is zeker gewenst.

Het ontwerp van rapport werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en/of bezwaren van technische aard. De instelling heeft per e-mail gereageerd op verscheidene elementen van het ontwerprapport. Bepaalde van deze reacties hebben geleid tot aanpassingen in het definitief vastgestelde rapport. Sommige elementen hebben daarentegen niet geleid tot aanpassingen in het definitief vastgestelde rapport aangezien de Commissie haar bevindingen en nuances uit het ontwerprapport wenste te behouden.

Brussel, 25 november 2016

Voor de Commissie Hoger Onderwijs

Luc François

Voorzitter Commissie Hoger Onderwijs